

การวิเคราะห์เนื้อหารายการ “สะกิดข้าว” สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

นายวัฒนา อนุวัฒน์นนทเขตต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-817-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONTENT ANALYSIS OF “SAKET KHAO”,
THE FOOTAGE NEWS PROGRAM ON THE BBTV CHANNEL 7

Wathana Anuwatnonthakate

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

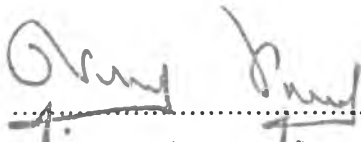
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-817-1

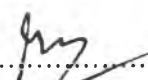
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหารายการ “สะเก็ดข้าว” สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7
โดย นายวัฒนา อนุวัฒน์นนทเขตต์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

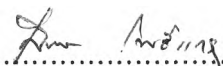
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อรรถพร เชียรถาวร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

วัฒนา อนุวัฒน์นันทเขตต์ : การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว ในรายการข่าวภาคค้ำ สถานี
โทรทัศน กอง ทัพบคชอง 7 (A CONTENT ANALYSIS OF 'SAKET KHAO', THE
FOOTAGE NEWS PROGRAM ON THE BBTV CHANNEL 7) อ.ที่ปริกษา : รศ.ดร.
กาญจนา แก้วเทพ , 125 หน้า . ISBN 974-331-817-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว ในรายการข่าวภาค
ค้ำ สถานีโทรทัศนกอทัพบคชอง 7 ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันที่ 3 มกราคม 2540 ซึ่งมี
จำนวนข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวที่ทำการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 46 ตอน คิดเป็นข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว 276 เรื่อง ผลการศึกษาโดย
สังเขปพบว่า

โครงสร้างของข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวในแต่ละวันมีจำนวน 5-6 ข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว ข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวแรกส่วน
ใหญ่เป็นข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวที่น่าสนใจจากต่างประเทศ ส่วนข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวสุดท้ายมักเป็นข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว
ซึ่งโครงสร้างการนำเสนอของข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวมักใช้รูปแบบการรายงานข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวปกติ ในด้านการนำเสนอ
พบว่าผู้ประกาศของข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวมักจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันประกาศวันละ 1 คน และจะเป็นผู้ที่
ประกาศในช่วงข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวปกติด้วย

รูปแบบของการรายงานข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวมักมีลักษณะค่อนข้างเป็นแบบแผนเดียวกัน โดยเฉพาะการใช้ถ้อยคำนำ
เข้าข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวและถ้อยคำส่งท้ายข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว และถ้อยคำส่วนมากจะมีลักษณะไม่เป็นทางการ ส่วนภาษาที่ใช้เป็นลักษณะ
ของภาษาที่ใช้ในการเสวนา

การใช้เทคนิคด้านภาพและเสียงของข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้ประกอบกัน
เทคนิคด้านภาพที่ใช้มักเป็นภาพปกติ ส่วนเทคนิคด้านเสียงมีการใช้เทคนิคเสียงประกอบพิเศษค่อนข้าง
มาก

ด้านคุณค่าของความเป็นข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว พบว่าข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวเกี่ยวกับการเมืองจะมีความทันต่อเหตุการณ์มากกว่า
ข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวอื่นๆ และข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวด้านสาธารณูปโภคและด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีความใกล้ชิดตัว
กับประชาชนมากกว่าข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวอื่นๆ และนอกจากนั้นข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวมักมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความสำคัญ
ทางการเมืองในขณะนั้นมากที่สุด ส่วนข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวเกี่ยวกับการเมืองจะส่งผลกระทบต่อประชาชนใน
ระยะยาว ในขณะที่ข่าวยุทธการสะเท็ดข่าวเกี่ยวกับการร้องทุกข์จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในระยะสั้น

ด้านการนำเสนอความบันเทิง มีการนำเสนอผสมผสานกันระหว่างบทบาทของผู้ประกาศข่าวยุทธการสะเท็ดข่าว
เทคนิคด้านภาพและเสียง นอกจากนั้นรูปแบบความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นรูปแบบความบันเทิงที่เกิดจาก
ความแตกต่างของแบบแผนที่คาดหมายและการล้อเลียน เสียคดี

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C851298: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: CONTENT ANALYSIS/TELEVISION NEWS/SAKET KHAO
WATHANA ANUWATNONTHAKATE: A CONTENT ANALYSIS OF "SAKET
KHAO", THE FOOTAGE NEWS PROGRAM ON THE BBTV CHANNEL 7.
THESIS ADVISOR: ASSO.PROF.KANCHANA KAEWTHEP, Ph.D.
125 pp. ISBN 974-331-817-1

The purpose of this research is to conduct a content analysis of the "Saket Khao", the footage news highlight featured on Channel 7 every night following the evening news report. This research is limited to the programs that are on air during 19 November 1996 up to 3 January 1997. The analysis includes 46 series comprising of 276 pieces of news. The following observations are made.

In terms of structure, the "Saket Khao" report 5-6 pieces of news on any night starting with interesting international news and closing news on politics and government administration. The program's structure differs from regular news reporting, however, its pattern is similar to the regular news reporting in terms of presentation. The reporters are among those regular news reporters working rotation.

The reporting pattern is unique, however, every reporter follows the same pattern and style especially the introduction and the final. The language used is mainly informal.

"Saket Khao" utilizes both visual and audio technics in combination. Special audio techniques are mostly used.

In terms of value appraisal, political and government administration news are rapid and up to date. News on public utilities and life security came around ordinary people. Highlight is always given to the most outstanding politic figures at the time.

"Saket Khao" news on political issues has a long term impact forward people whilst the news on various complaints received from people will give a relatively short-term impact.

The program provides entertainments to spectators through combined reporters' acting and audiovisual technics. Moreover, entertainment derived from unexpected reporting patterns and irony & sarcasm.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา..... 2541.....
ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ก็ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายท่าน นับตั้งแต่คุณพ่อคุณแม่ผู้ให้กำเนิด ครูบาอาจารย์ผู้คอยพ่่าสอนและเคียงเจ็ญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ ซึ่งกรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาผู้เป็นมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยความเมตตาและตราครุฑ รศ.อรรรณพ เรียรถาวร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณคุณคุณสุวิมล เจตสันต์ คนสนิทผู้คอยให้กำลังใจตลอดมา คุณสุภาพชาย บุตรจันทร์ แห่งช่อง 7 ทีที่สละเวลาให้ข้อมูลสำคัญของรายการสะก๊เคี้ยว ตลอดจนเพื่อนฝูงและผู้เกี่ยวข้องอีกหลายท่านที่ไม่อาจเอ่ยนามในที่นี้ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งใจและขอขอบคุณในสิ่งที่ได้รับ

อีกผู้หนึ่งที่ไม่อาจละเลยได้ก็คือ คุณกนกวรรณ จันทมาศ น้องสาวผู้คอยทุ่มเทร่างกายแรงใจให้ด้วยความเหนื่อยยาก ขอขอบคุณจริงๆ

ผลงานชิ้นนี้ย่อมมีข้อบกพร่องอยู่บ้างตามประสาผู้ไม่ประสา แต่หากมันจะมีความคืออยู่บ้าง ก็ขอยกความดีเหล่านั้นให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายที่เอ่ยนามมาแล้ว รวมถึงผู้ที่ไม่อาจเอ่ยนามได้หมด ณ ที่นี้

ส่วนตัวผู้เขียนจะขอน้อมรับข้อบกพร่องที่ปรากฏอยู่ไว้ด้วยความเต็มใจ หากมีโอกาสดังมือทำวิจัยครั้งหน้า คงได้นำบทเรียนในการทำวิจัยครั้งนี้มาเป็นครูต่อไป

วัฒนา อนุวัฒนนนทเขตต์

พฤษจิกายน 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
ปัญหานำวิจัย	5
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดการจัดประเภทรายการโทรทัศน์ของ Garry Whannel	8
แนวคิดด้านการวิเคราะห์รายการข่าวโทรทัศน์	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์ขัน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3. ระเบียบวิธีวิจัย	26

การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
การนำเสนอข้อมูล	28
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว	30
โครงสร้างของรายการด้านการนำเสนอข่าว	30
ลักษณะการนำเสนอ	36
ผู้ประกาศข่าว	36
รูปแบบของการรายงานข่าว	37
ภาพและเสียงประกอบข่าว	42
คุณค่าของความเป็นข่าว	46
การพิจารณาความทันต่อเหตุการณ์	47
การพิจารณาความใกล้ชิดประชาชน	48
การพิจารณาความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ	49
การพิจารณาผลกระทบต่อประชาชน	53
การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง	55
โครงสร้างของรายการด้านการนำเสนอความเป็นบันเทิง	55
ลักษณะการนำเสนอความเป็นบันเทิง	56
รูปแบบความเป็นบันเทิง	59
รูปแบบความเป็นบันเทิงที่ใช้ความแตกต่างจากแบบแผนที่คาดหมายและแบบแผน ที่เกิดขึ้นจริง	59
รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากการใช้วิธีการล้อเลียน เสียดสี	59
รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากภาพหรือภาษาที่สื่อความบันเทิง / ขบขัน	59
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว	68
การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง	70

อภิปรายผลการวิจัย	70
ความเป็นลูกผสม (Hybrid) ของรายการสะเท็ดข่าว.....	70
เนื้อหาและรูปแบบที่ทำให้รายการสะเท็ดข่าวสามารถดำรงอยู่ได้	79
เป็น Enterinfo มากกว่า Infotainment	80
ข้อเสนอแนะ	80
รายการอ้างอิง	82
ภาคผนวก ก	84
ภาคผนวก ข	117
ประวัติผู้เขียน	125

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	การบันทึกเทปโทรทัศน์รายการสะเก็ดข้าว	27
ตารางที่ 2	โครงสร้างของรายการสะเก็ดข้าว	33
ตารางที่ 3	รูปแบบการรายงานข่าวในรายการสะเก็ดข้าวเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย	38
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของเทคนิคด้านภาพของรายการสะเก็ดข้าว	42
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของเทคนิคด้านเสียงของรายการสะเก็ดข้าว	46
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของสะเก็ดข้าวจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ	50
ตารางที่ 7	การวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอความเป็นบันเทิง	57
ตารางที่ 8	การวิเคราะห์รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากความแตกต่างของแบบแผนที่คาดหมาย และแบบแผนที่เกิดขึ้นจริง	61
ตารางที่ 9	การวิเคราะห์รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากการใช้วิธีการล้อเลียน เสียดสี	63
ตารางที่ 10	การวิเคราะห์รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากภาพหรือภาษาที่สื่อความเป็นบันเทิง / ขบขัน	65

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 การจัดแบ่งประเภทรายการโทรทัศน์ของ Garry Whannel	9
แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างของรายการข่าวภาคค่ำ	31
แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างของรายการสะเท็ดข่าว	32
แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบประเภทเนื้อหาของรายการข่าวภาคค่ำและรายการสะเท็ดข่าว ..	35
แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างของรายการสะเท็ดข่าวด้านการเสนอความเป็นบันเทิง	56

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 คนอืดตายยาก	45
ภาพที่ 2 คู่กรรม	45
ภาพที่ 3 เสียขาย	45
ภาพที่ 4 นรกหินนรก	45
ภาพที่ 5 นัตตีโปรเฟสเซอร์ คู่ตะมหัสจรรย์	45